

ANTWOORD

op vraag nr. 434 van 28 januari 2022

van **STIJN DE ROO**

1. De kwaliteit van het grondwater, waaronder verzilting, wordt opgevolgd via het primair en freatisch grondwatermeetnet.

De verziltingstoestand van de waterlopen in het kust- en poldergebied (bekkens IJzer en Brugse Polders) wordt eveneens voortdurend opgevolgd. Vroeger gebeurde dat manueel met schepstalen op een aantal strategische locaties in het oppervlaktewatermeetnet van VMM.

Sinds 2021 wordt de verziltingstoestand op meer dan 80 locaties in het kust- en poldergebied opgevolgd met automatische sensoren die elk kwartier de conductiviteit - als maat voor het zoutgehalte in de waterloop - meten. De data zijn bijna onmiddellijk raadpleegbaar op waterinfo.be (momenteel enkel via professionele account, het openstellen van de data is in voorbereiding).

2. De verziltingstoestand voor het grondwater is over het algemeen stabiel. Er zijn geen indicaties dat er regionaal belangrijke verschuivingen zijn opgetreden.

De geleidbaarheid van het oppervlaktewater in de polders kan wel snel fluctueren. Wanneer het niet meer mogelijk is om water in te laten, bij onvoldoende doorstroming of toenemende verdamping door hoge temperaturen, neemt de geleidbaarheid soms snel toe. Andersom kan een intense regenbui een snelle daling van de geleidbaarheid teweegbrengen. Gelet op de natte weersomstandigheden in 2021 zijn er geen problemen geweest op het vlak van geleidbaarheid in oppervlaktewater.

3. Gelet op de stabiele verziltingstoestand van het grondwater is er momenteel geen nood aan een nieuwe verziltingskaart. Wel kan de impact van klimaat en zeespiegelstijging op lange termijn de verziltingssituatie wijzigen. Via modelleringsstudies zullen gebieden gevoelig voor verzilting in kaart worden gebracht en van nabij worden opgevolgd via grondwatermonitoring.

4. Er zijn tal van acties die inzetten op het verhogen van de waterbeschikbaarheid lopende en gepland, o.m. in het kader van landinrichtingsprojecten, water-land-schap, de Blue deal, de stroomgebiedbeheerplannen. Een niet limitatieve lijst vindt u hieronder. Daarnaast is ook infiltratie van hemelwater uiteraard altijd een positief element.

- Binnen het Europese project **TOPSOIL** werden voor het westelijk kustgebied maatregelen onderzocht om de zoetwaterbeschikbaarheid te vergroten. Uit deze analyse bleek dat kreekruuginfiltratie, peilgestuurde drainage en waterconservering via stuwen beloftevolle maatregelen kunnen zijn. Deze maatregelen hebben vooral als doel water in het gebied te houden zodat er tijdens droge periodes meer water ter beschikking staat voor de landbouw. Deze oefening wordt uitgebreid naar de rest van het kustgebied zodat op termijn gebiedsdekkende kanskaarten voor elk van deze maatregelen beschikbaar zullen zijn. Ondertussen werd ook het initiatief genomen om een kreekruuginfiltratie te bouwen gecombineerd met peilgestuurde drainage. Doel van dit pilootproject is de technische en economische haalbaarheid van deze maatregel voor onze landbouwers te onderzoeken.

- **Interreg 2 Seas Project FRESH4Cs** onderzoekt duurzame zoetwaterbronnen in de kustregio's. Demoproject voor boven- en ondergrondse wateropslag (kreekruginfiltratie) met slim waterbeheer in het natuurgebied Kwetshage (Jabbeke). Naast lokale bufferoplossingen wordt er in het FRESH4Cs ook gekeken om effluentwater van de Aquaduin-installatie te Koksijde op te zuiveren via een wilgenmoeras om zodoende minder zouten en nutriënten te moeten lozen in het oppervlaktewater.
- **Landinrichtingsproject Zwinpolders** / Zwinuitbreiding: antiverziltingsmaatregelen zijn uitgevoerd. Het zoute water dat rond het Zwin naar het binnenland vloeit wordt opgevangen in grachten en teruggepompt naar de zee. Daarnaast wordt zoet water uit de polders aangevoerd om tegendruk te creëren. Ook het effluent van de RWZI wordt aangewend om de zoete gracht te voeden.
- **Landinrichtingsproject Oudlandpolder** in uitvoering van het Raamakkoord Oudlandpolder. Een herziening van het peilbeheer in de Oudlandpolder is één van de belangrijkste doelstellingen van het landinrichtingsproject, namelijk het realiseren van een klimaatrobuust waterbeheer gericht op:
 - het maximaal opslaan en bufferen van water in het watersysteem en de bodem,
 - het garanderen van (nood)afvoermogelijkheden van oppervlaktewater richting de zee, en
 - het efficiënt inzetten van het beschikbare water in de polder.

Ter verdere onderbouwing van gebiedsgerichte keuzes in het waterbeheer is momenteel een studie lopende m.b.t. de opmaak van een waterbalans voor de Oudlandpolder en anderzijds de opmaak van een gewenst grond- en oppervlaktewaterregime voor de Oudlandpolder. Hiertoe werden een aantal sensoren geïnstalleerd om het zoutgehalte continu te monitoren en het model te voeden (raadpleegbaar op www.waterinfo.be).

- IJzerbekken + Brugse Polders: aangepast peilbeheer in samenspraak met de polders om water te sparen uit natte perioden om in droge perioden te kunnen gebruiken (vroeger in het seizoen instellen van het hogere zomerpeil)
 - Brugse Polders: **Waterlandschapsproject Romboutswervepolder**
 - Brugse Polders: Gebruik van effluentwater van waterzuiveringsstations om de verzilting te counteren in de polders (RWZI Brugge, RWZI Knokke-Heist).
 - Brugse Polders: Het moderniseren van de waterinlaatconstructies om de polders te bevloeiën met kanaalwater zijn belangrijk. Zoals bijvoorbeeld inlaat water Kanaal Gent-Oostende thv Brugge in de polders van koolkerke en Dudzele om verzilting vanuit het Boudewijnkanaal te onderdrukken (subsidiedossier werd eind 2021 ingediend door de Oostkustpolder).
5. Zoals gezegd wordt wordt verzilting nauwgezet opgevolgd, door zowel waterbeheerders als watergebruikers (landbouwers, waterbedrijven,...). Dit gebeurt onder meer aan de hand van het recent uitgebouwde automatisch meetnet (zie antwoord bij vraag 1).

Dit meetnet wordt ingezet als beslissingsondersteunend instrument om maatregelen te nemen om de verzilting terug te dringen. Dit kan bijvoorbeeld door de sturing van het watersysteem en zoetwatertransfers door de waterbeheerders in het kust- en poldergebied. Een andere maatregel is het uitvaardigen van een tijdelijk verbod op het oppompen van oppervlaktewater om de waterpeilen niet meer verder te laten dalen. De nodige afstemming hierover wordt verzekerd binnen het provinciaal droogteoverleg waarin de waterbeheerders en belangrijke watergebruikers vertegenwoordigd zijn.

Aanvullend hierbij verwijs ik naar de verschillende lokale maatregelen onder vraag 4.